

جنین بەلەیهکی شەرمە بەنیو چەوانی حکومەتانی رۆژئاواوە!

سامان کریم

zaryak@yahoo.com

له جنین، له جیاتی ئینسان شۆفل و بلدوزەر، تەرمی ئینسانەکان دەشاریتهوه له خاکدا، له جیاتی خیمە نایلون و پەرۆ، خانووی داڕوخاوو تیکدراوه بوته خیمە بو ژیانی هەزارهە ئینسانی بی دەرەتان، له م شارەدا لەم ئوردوگای زۆرەملی یەدا، له جیاتی تاشە بەرد و کیسە خۆل، سەرشارنی مندالان و لاوهکان له بەرچاوی دایک و باوکیانەوه دەکریتە شوینی نیشان گرتن و پایەیی چەکی تاوانبارانی سوپای ئیسپرائیلی. سیمای ئەم شارە لەماوەی چەند هەفتەیی رابوردودا، کوشتنی بە کۆمەل، کاولکردن و تەخت کردنی خانووەکان لەگەڵ زەوی، زیندانی کردن و راپیچکردنی هاوولاتیان بوو، بەهۆی یەک ئەنفالی ترهوه، بەلام ئەم ئەنفالیان لەلایەن " سوپسرای پۆژەهلایەتی ناوهراسته!" وه پیادهکرا. تیرووری دەولهتی له فراوانترین ئاستدا لەم شارەدا بەریوهچوو، بە پشتیوانەیی راستەوخوو نا راستەخووی وولاتانی رۆژئاوا و بەتایبەت رابەرەکیان ئەمەریکاوه پیادهکرا.

لەم بارهوه زور و تراوه، وه لەلایەن رهئی گشتی جیهانی یهوه تاوانهکان و کردهوه فاشی یهکانی شارون و حکومهت و سوپاکهیی تا ئاستیکی زور ریسوا و ئیدانه کراوه، کار گهیشته ئەوهی که وهزیرانی دهرهوهی ئەوروپاش نهتوانن چاوی خویمان بنوقین، ئەنا لیندا وهزیری دهرهوهی سوید ئەم تاوانانهی ناونا " ههفتهی یهک له شهرمهزاری"، ئەمه جگه له ریکخراوه ئینسان دوستهکان و پیشکەوتوخوازو چهپهکان، نهتهوه یهکگرتوهکان، ههریهکهیان بهدهوری خویمان نهفرهتیان کرد له تاوانه فاشستانهیی شارون، تهنا ته کار گهیشته ئەوهی بۆشی سهروکی ئەمهریکا پیگر نهبیته که لیژنهیی نهتهوهیهکگرتوهکان، بجیتته جنین بو نیشاندانی راستی یهکان. بەلام ههلوپست و پراتیک و سیاسهت و تاوانی فاشیانهی شارون و حکومهتهکهی له کهس شارهوه نی یه، وهکو ئەوه وایه باسی تاوانهکانی صدام حسین بکهیت، که بو ههموو کهس ئاشکرایه، بویه، تهنها ئیدانه کردنی شارون و حکومهتهکهی، بو ئەم تاوانانه کافی نی یه و ناتهواوه، لههه مانکاتی شیدا دهبیته هوی ئەوهی که رای گشتی جیهانی به لاریدا بیریته، رۆژئاوا بهگشتی و ئەمهریکا بهتایبتهی شهریک و برا بهشن له پیاده کردنی ئەم تاوانه گهوره یه دا.

وولاتانی ئەوروپا بهگشتی یان ئەوروپای یهکگرتوو، که له دواي شەپری جیهانی دووه مهوه نهیتوانیوه ههنگاویکی سیاسی سهربهخو له ئاستی نیو نهتوهیی دا بگریته پیش و هه ر پاشکوی ئەمهریکا بوه، ئیستا که ههلهیهتی بوخوجیا کردنهوه و دهرکهوتنی وهک هیزیکی سهربهخو له ئەمهریکا، سه ره پای ههلوپستی جیاوژی له بهرانبهر ئەم کردهوانهیی حکومهت شارون و خودی شاروندا، بەلام لههه مان کاتدا بی دهنگیان ههلبژارد، نهک هیچ کاریکی پراتیکی یان نهخسته دستورهوه بهرانبهر به حکومهتی شارون له چهشنی گیرانهوهی بالۆیزهکانیان یان لهغو کردنهوهی ئەفزه لهیتی بازرگانی له گهلیدا، یان... ههروهکو له بهرانبهر موزه مبیق و یوغسلافیاو عیراق و... دهستیان بو برد، به لکو چاوه پری گهشته کهی کولن باولی وهزیری دهرهوهی ئەمهریکا بون، چاوه پری رشتنی خوینی زیاتر و پوخاندنی خانووی زورتر بوون، حکومهتانی ئەوروپا نهک له ئاستی رهئی گشتی هاوولاتیانی خویندا نه بون به لکو دروست، فاکته ریکی گهوره و گران بون له بهردهم خو نیشاندانی جهماوه ری ئەوروپی دا. حکومهتانی

ئەوروپى كە وەر قەي بەھىزىيان لە دەست دابو بو ڤاگرتنى ئەم قەسابخانەيە، ھەولى پيادەکردنيان نەدا، بەم شيوەيە دەبنە شەريكيكى شەرموڪ و رياكارى ئەم تاوانە. بەلام ئەمەريكا و حكومەتەكەي كە راستەخو پشتيوانەي حكومەتي ئيسپرائيلە، كە سالانە نزيك بە ۳ مليار دولار وەك كۆمەك دەرژينيته خەزىنەكەيەو، كە تازەترين تەكنەلوجى جەنگى و پيشەسازى دەداتى، نەك ھەر ھىچ كاريكى نيشان نەدات بو وەستانى ئەم تاوانە گەورەيە، ئەم تيوريزمى دەولەتيە، بەلكو راستەخو لە زمانى سەرۆكەكەيەو، بيانوى بو ئەم قەسابخانەو تاوان و ھيرشانەي شاروڤ دەھينايەو لە ژيڤر ناوى " دژى تيور" و " پاريزگارى لەخو" دا ئەم قەسابخانەو كەردەو فاشيانەي دادەپوشى و پيگريشى دروست دەكرد، بو ھەر كاريك كە ببیتە ھوڤ وەستانى ئەم لافاوى خوینە.

جنيان ، بو جاريكى تر پرووى راستەقینەي " ديمكراتى حكومەتانى پوژئاوا" ي نيشان دايەو، بو جاريكى تر دروو دەلەسەو رياكارى ئەوانى نيشاندایەو سەبارەت بە " مافەكانى مروڤ"، " ديمكراتى"، " دژى تيور" و... ئەمەريكا ھەولدانى بو جيخستنى نيزامە نوڤكەي بە شەريكى خويناوى و ھەسارى ئابورى بو سەر عيلاق دەست پيكرد، بە قەتل و عامى خەلكى صومال و يوغسلافيا دريژەي پيدا، ئەمرو لەبەرانبەر سەركوت كارترين حكومەتانى ناوچەكە كە خاوەنى گەورەترين جەبەخانەي جەنگى و ئەتۆمى و كيميائيەيە لە ناوچەكەدا نەك ھەر فزەي لى نايەت بەلكو پيشتيوانەي بى سنورى لى دەكات و كەردەو و سياسەتە فاشستىيەكانيشى بو پينەو پەرو دەكات. ئەم سياسەت و پياوانە جوړاوجوړانەي پوژئاواو بەتايبەت ئەمەريكا لە بەرانبەر پوداوو مەسائيلە جوړاوجوړەكانى جيهانى ئەمرودا، راست و دروستى باسەكانى ئيمە وەك كۆمونيژمى كريكارى لە پونترين ئاستدا نيشان دەدات سەبارەت بەوئى كە تەواوى مافەكانى ئينسان ، مافە فەردى و راميارى و ئابورى و كۆمەلايەتى و ئازادىيە سياسىيەكان و... بەگشتى كەردەوئى خەباتى كريكارن و جەماوەرى نارازى بو بەزورى خەبات و ناپەزايەتى چەندين نەو، بە بردنە پيشەوئى چەندين شورشى كۆمەلايەتى گەورە لە دلئ ئەوروپادا بە دەست ھاتو و فەرزكراو بە سەر حكومەتانى بوجوزاى دا. ئەگەر بو يەك چركەش تارمايى ھيژى بزوتنەوئى كريكارى و خەباتى جەماوەرى لە بەرچاوى ئەم دەسەلاتە خوین مژەي سەرمايەدارى نەميڤت، ئەوا بەر بەرت و وەحشى گەرى دەبیتە سيمای جيهانى ئەمرو. بەلام رويەكى ترى ئەوروپا و ئەمەريكا دانيشتوان و ھاوولاتياني ئەم وولاتانەيە، كە سەرسەختانە و بە شيوەيەكى فراوان ، ھاتنە مەيدان دژى شاروڤ و حكومەتەكەي، دژى بوڤش و سياسەتەكانى، مەسەلەي فەلەستين لە ميژووى زياتر لە ۵۰ سالەي خویدا ھىچ كات وەك ئەمرو، لە ھاو پشتي جيهانى بە ھەرمەند نەبو. ۱۱ى سيپتەمبەر، ئەگەر بو بوڤش و حكومەتي ئەمەريكا بو ھوڤ بەرزبونەوئى كيڤقەكەيان، كە زور ناخايەنيڤت، ئەوا بو خەلكى ئەوروپا و ئەمەريكا بو خاليكى وەرچەرخانى گرینك بو بەخودا چوئەو، بو خەبات كردن لە پيناو بە جيهانىكردنى مافە ئينسانىيەكاندا.